

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna šte. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Cene inseratov:

Pri 1 × objavi	1/4 str.	Din	Pr
• • •	1/4	300.—	—
• • •	1/4	150.—	—
• • •	1/4	75.—	—
• • •	1/4	37.50	—

X. letnik.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1927.

Štev. 19.

Na delo za zmago naših stanovskih organizacij.

Ni še poteklo leto dni, odkar se je odlično pokazala nezlomljiva moč naših stanovskih organizacij, ko so prvič po vojni z zmago in izvolitvijo svojih stanovskih zastopnikov v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo javno dokumentirale, da naše zavedno obrtništvo odločno odklanja kakršnokoli politično vmešavanje v stanovske zadeve. Pri tej zmagi je govorila pošena in odkrita obrtnikova volja. Prevevala nas je zavest, da je dovolj političnih in strankarskih bojov ter da hočemo rešiti našo najvišjo gospodarsko institucijo — Zbornico za trgovino, obrt in industrijo pred invazijo strankarske zagrizenosti. Partizansko zastopstvo v tej instituciji pomeni pogibelj slovenskega gospodarskega življa. Ko pa je kandidatna lista, ki je bila proti listi naših organizacij, propadla, tedaj so gospodje, ki so toliko kričali o ljubezni do obrtništva, pokazali, da jim prav nič ni mar obrtništva, temveč le strankarski interesi. Razpustili so v svoji maščevalnosti takrat niti še sklicano novoizvoljeno zbornico ter kronali ta svoj uspeh s komisarijatom, jim ostane neizbrisni madež njihove nestrpnosti.

Med tem, ko so z razpustitvijo zbornice siloma priborili svojo medvedjo zmago, pa nam s spremembo volilnega reda ponovno vsiljujejo nove volitve. Obrtništvo jih sprejema —

Da pa podajo dokaz za svojo neuklonljivo voljo po depolitizaciji zbornice, so naše organizacije ponudile kompromis politično orijentirani Jugoslovanski obrtni zvezi v nadi, da bo možna pošena kooperacija. Javno so stopili naši zastopniki v odkrita pogajanja, a so že takoj v začetku razgovorov mogli spoznati, da nimajo opraviti z zastopniki stanovske organizacije, temveč z zastopniki politične stranke, ki nima volje sodelovati z organizacijami. V nadi na končni uspeh in časten kompromis, smo vedno radi prisledali k skupni mizi, vendar povoljnih zaključkov nismo mogli ustvariti. Tudi pri zadnjih razgovorih so naši zastopniki pristali na razdelitev mandatov 8:8. Zahtevali pa so seveda sestavo zapisnika, ki naj bi potrdil s sopodpisi vseh navzočih pravilnost in dano besedo. V to pa niso pristali baš oni!

Nahajamo se sedaj v volilni borbi. Naše organizacije jo sprejemajo v trdni zavesti, da bo tudi pri teh volitvah zmagala poštenost in možatost. Vsak

posameznik mora biti bojevnik za našo pravico. Ne pustimo naših organizacij omalovaževati. Zadnja beseda mora biti naša!

Sprejemamo vsiljeno borbo, odklanjamo pa vsako politično vmešavanje v naše stanovske zadeve. Komur je na srcu blagor našega obrtnika, ta nas naj podpre!

Slovenski obrtnik in trgovec! Zavedaj se, da se bije borba za tvoje interese. Vsi brez izjeme trpimo na velikih in nepravičnih davčnih dajatvah. Vedno so nas varali s koši polnih obljub, a uspehov ni bilo. Gospodarska kriza je vedno večja in večja in mi naj bomo samim sebi grobokopi?

Dovolj nam je izkušenj! Naša gospodarska institucija ne potrebuje politikov, v njo spadajo možje dela, ki so nam opetovano dokazali, da jim je napredek našega obrta in naše trgovine res pri srcu. V nje zaupamo popolnoma in oni nas bodo zastopali tudi pošteno in pravično v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo.

Tudi nasprotnik je močan in priboriti si bomo morali zmago. Napnimo vso svojo energijo, vsak naj dela za čim večji in lepši uspeh. Borimo se za vsakega našega zastopnika vsi brez izjeme, da ponovno dokažemo, da je obrtništvo sito strankarstva in ga tudi odločno odklanja v svojih organizacijah. Vsaka zadruga naj bo matica dela! Pojdite med tovariše in pojasnite jim naše poštene zahteve in vsak bo z nami, če mu je njegov stan več kot pa politika!

Na delo torej!

Razpis volitev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.

«Uradni list» z dne 24. septembra objavlja naslednji razpis volitev v Zbornico za T. O. I.:

Volilni odbor Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani objavlja na podstavi členov 13., 14., 16., 23. in 24. uredbe ministrstva za trgovino in industrijo o reorganizaciji in volilnem redu za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani z dne 30. julija 1927., št. 13.296/III (Uradni list št. 80 ex 1927), da se vršijo

volitve članov in namestnikov Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani v nedeljo dne 30. oktobra 1927. v zborničnih prostorih v Ljubljani, Beethovnova ulica 10.

Volitve se vršijo po gospodarskih granah v treh odsekih: trgovinskem, obrtnem in industrijskem odseku.

V vsakem odseku se voli 16 članov in 16 namestnikov. Glasovalno pravico imajo le oni, ki so vpisani v volilni imenik. Volilni imeniki so razgrnjeni v občinskem uradu vsake občine zborničnega okrožja in v zbornični pisarni v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, kjer jih more med uradnimi urami vsak vpogledati in prepisati. Reklamacije volilnih imenikov se smejo zahtevati tekom 14 dni neposredno pri volilnem odboru v Ljubljani. Reklamacijski rok prične dne 25. septembra in konča dne 8. oktobra 1927. Reklamacije se smejo vložiti le pismeno, morajo biti oddane na pošto najkasneje 8. oktobra 1927. in opremljene z uradnimi listinami, ki služijo v dokaz, da so njih navedbe resnične. Reklamira lahko vsak, ki je vpisan v volilni imenik. Voli se v vsakem odseku po kandidatnih listah, ki se morajo vlagati pri volilnem odboru na uradnih obrazcih v dveh izvodih za vsak odsek posebej v času od 11. oktobra 1927. do 18. oktobra 1927. do 18. ure. Kandidatne liste se morajo označiti po nosilec liste. Za nosilca liste se smatra oni kandidat, ki je prvi vpisan na listi. Lista mora navajati 16 kandidatov in 16 namestnikov po imenu, priimku, stanovališču in poklicu. Na listah smejo biti samo one osebe, ki morejo biti izvoljene. Ena oseba se sme kandidirati samo na eni kandidatni listi. Po štirje kandidati in namestniki morajo stanovati v Ljubljani, izmed ostalih kandidatov morajo stanovati štirje v območju ljubljanske in štirje v območju mariborske oblasti. Na listi se morajo kandidati in namestniki razvrstiti tako, da prideta za kandidatom in namestnikom iz enega predpisanega območja kandidat in namestnik iz drugega območja. Liste morajo navajati kandidate in namestnike tako-le:

I. V **trgovinskem odseku**: 1.) šest kandidatov in šest namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo manj nego 25 Din; 2.) pet kandidatov in pet namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo 25 do 300 Din; 3.) pet kandidatov in pet namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo 300 Din ali več čiste letne pridobnine.

II. V **obrotnem odseku**: 1.) šest kandidatov in šest namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo manj nego 10 Din; 2.) pet kandidatov in pet namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo 10 do 20 Din; 3.) pet kandidatov in pet namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo 20 Din ali več čiste letne pridobnine.

III. V **industrijskem odseku**: 1.) šest kandidatov in šest namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo do 500 Din; 2.) pet kandidatov in pet namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo 500 do 8000 Din; 3.) pet kandidatov in pet namestnikov izmed volilcev, ki plačujejo 8000 Din ali več čiste letne pridobnine.

Pod kandidatno listo je treba označiti ime, priimek in stanovališče enega predstavnika liste in njegovega namestnika v volilnem odboru, ki imata aktivno volilno pravico. Kandidatno listo mora svojeručno podpisati za trgovinski in obrtni odsek najmanj po 100, za industrijski odsek najmanj 50 volilcev, ki imajo v dotičnem odseku aktivno volilno pravico. Predlagatelji morajo označiti svoje ime in bivališče. Vsak predlagatelj sme podpisati samo eno kandidatno listo; če podpiše kdo več kandidatnih list, velja njegov podpis samo na listi, ki je vložena prva; listo izročita volilnemu odboru dva predlagatelja proti potrdilu. Listi se morajo priložiti izjave kandidatov in namestnikov, da sprejmejo volitev, pristanek predstavnika liste in njegovega namestnika in potrdila davčnih oblastev o velikosti pridobnine, ki jo plačujejo kandidati in namestniki ali podjetja. Glasovanje traja od 8. do 16. ure. Voli se tako, da volilec odda izpolnjeno glasovnico v zaprtem ovoju z izkaznico vred na dan volitev

osebno volilnemu odboru, ali pa tako, da volilec pošlje izkaznico in zaprto glasovnico priporočeno po pošti volilnemu odboru v dopisnem zavitku najkasneje do dne 30. oktobra 1927. do 16. ure. Za glasovanje se smejo uporabiti samo uradne glasovnice, ovoji in zavilki, sicer glas ne velja. Glas tudi ne velja, če pošiljatelj ni priložena izkaznica ali če vsebuje več izkaznic ali več glasovnic; če je v ovoju za glasovnico več nego ena glasovnica, ne velja nobena. V ovoju za glasovnico ne sme biti razen glasovnice nič drugega. Glasovnica mora biti izpolnjena ali rokopisno ali na mehaničen način ali pa tako, da se prilepi nanjo natisnjena kandidatna lista. Glasovati se sme samo za potrjeno kandidatno listo. Glasovnica, na kateri je prilepljenih več kandidatnih list ali na kateri je zapisano še kaj drugega ali na kateri se imena ne ujemajo popolnoma z eno izmed potrjenih kandidatnih list, je neveljavna.

Volilni odbor Zbornice za trgovino obrt in industrijo
v Ljubljani, dne 16. septembra 1927.

Predsednik: Levičnik s. r.

Pod zborničnim komisarijatom.

Slovensko obrtništvo je bilo vedno ponosno na svojo gospodarsko korporacijo — Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Lahko trdimo, da je vedno stremela po izboljšanju gospodarskih prilik, da je vladala med zbornico in gospodarskimi krogi lepo soglasje ter da je skušala tudi gmotno podpreti stremjenja organizacij.

Zal, da temu danes ni več tako. Z razpustitvijo novoizvoljene zbornice se je zaradi politične prenapetosti in nestrpnosti degradirala ta gospodarska ustanova in je postala torišče strankarske politike.

Ali se je že kdaj zgodilo, da je avtonomno gospodarsko korporacijo vodil komisar brez sodelovanja sosveta? Zgodovina ne pomni, da bi nad tako važno ustanovo vladala ena ali dve osebi, ki bi bili absoluten gospodar. Le slovenska strankarska politika je zmožna kaj takega.

Pod zborničnim komisarijatom se je renovirala zbornična palača. Lansko leto meseca maja ali junija je predsedništvo razpravljalo o kreditu za zgradbo in ga je, kolikor je nam znano, odobrilo do zneska dveh in pol milijona dinarjev. Pozneje se je gradilo brez sodelovanja kakega predsedništva ali sosveta in potrpežljivost gospodarskih krogov je kriva, **da do danes nihče ne ve, koliko milijonov se je zazidalo v kamenje in luksuzno stopnišče zbornične palače.** Ali gospodarski krogi niso upravičeni do tega, da jim zbornični komisarijat poda od časa do časa poročilo o renoviranju palače?

Menda smo tudi upravičeni, da javno zahtevamo pojasnilo od g. zborničnega komisarja, kdo renovira stavbo. Vemo le toliko, da jo namestnik zborničnega komisarja «nadzira», **zahtevamo pa, da se nam pove tudi ime stavbenika.**

Z začudenjem smo čitali pred nedolгим časom razpis del za zbornično stanovanjsko hišo. Nič nimamo proti zidanju stanovanjskih hiš; toda če se gradi stanovanjska hiša na breme gospodarskih krogov, so ti tudi upravičeni, da se tako dalekosežen sklep, pri katerem igra ulogo **najmanj vsota dveh milijonov dinarjev**, napravi v sporazumu z zastopniki gospodarskih slojev. Za zidanje stanovanjske hiše bi bil merodajen **edinole sklep zborničnega plenuma.** Kdo je torej sklenil zidanje stanovanjske hiše in kdo

je odobril tozadeven proračun? **Zahtevamo, da nam zbornični komisarijat to pojasni.**

Absolutizem zborničnega komisarijata pa je šel celo tako daleč, da je na svojo pest razpisal mesto zborničnega tajnika, odnosno namestnika generalnega tajnika in predstojnika zborničnega urada. Predpisi o nastavitvi definitivnega uradništva mesta namestnika generalnega tajnika ne predvidevajo in razpisano mesto torej ni sistemizirano. Razpisa mesta ne predvideva niti zbornični proračun, ki je že itak preobremenjen, in je zaradi tega protizakonit. Navada pa je tudi, da se nov uradnik postavi na zadnje mesto, ne pa, kakor govori famozni razpis zborničnega komisarijata, pred vse uradništvo, ki je že pokazalo, da je odlično kvalificirano.

Zahtevamo od zborničnega komisarijata, da pojasni, na kakšni podlagi je razpisal mesto zborničnega tajnika!

Končno pa je pokazal zbornični komisarijat tudi veliko naklonjenost do obrtniških organizacij s tem, da je zavlačeval prepustitev volilnega imenika Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani in Splošni zvezi obrtnih zadrug v Mariboru. Nikakor se ni mogel odločiti, da bi prepustil izvod imenika organizacijam in ugibal je, ali naj ga izroči brezplačno ali pa naj zahteva za njega tako okrog 2000 Din. Bože, ali ste že čuli, da zbornica prodaja imenik legalnim obrtniškim organizacijam?

Naloga vsakega komisarijata je, da vodi **edinole tekoče posle** do postavitve odbora. Komisarijat ni upravičen, podvzemat i akcij, ki bi obremenjevale interesente, in nastane zbog tega vprašanje, **kdo je odgovoren za dejanja, ki jih je zbornični komisarijat izvedel preko pooblastila, ki ga ima po splošnih načelih.**

Obrtniške organizacije so že toliko napredovale, da znajo presoati, kaj je prav. Poletele so že preko mnenja, da so samo za vpisovanje vajencev itd., in ustvarjajo si svojo lastno obrtno politiko ter bodo podvrgele ostri kritiki vsako delo, ki ni v skladu z interesi obrtništva. **Stanovske organizacije so poklicane, da čujejo tudi nad gospodarskim parlamentom.**

Letošnje leto pomeni za zbornico kolosalno nazadovanje. Izločeni so bili od sodelovanja obrtniki, trgovci in industriji po zaslugi nekaj užaljenih oseb. Žal, da je še danes mogoče, da nekaj oseb iz teh ali onih namenov prevrže voljo toliko desetisočev gospodarjev.

Mogoče je danes, da se sestavljajo volilni odbori **iz predstavnikov politične stranke** ter da stojijo za nimi pohlevno **zastopniki organizacij kot namestniki.** Zdi se nam, da prehajamo v beograjske politične razmere ter da bo tudi zbornica predstavnica političnega režima. Gospodje, ki imajo danes, žal, vso oblast v zbornici, hočejo, da bi zbornica prišla z vlado in z vlado padla. Dokazali so to z razpisom zborničnega tajnika in s sestavo volilnega odbora.

Stanovske organizacije se bodo borile proti takemu izigravanju najvišje slovenske gospodarske korporacije. Zbornica obstoji iz zastopnikov gospodarskih stanov in konstatiramo, da oni niso pooblastili nikogar, da v zbornici vedri in oblači.

Prav je, da se vršijo zopet volitve, da preneha doba komisarijata in nastopi zopet doba dela.

Obrtniki! Na delovanju zbornice ste zainteresirani prav tako kakor na svojem lastnem gospodarstvu. Z dokladami ki jih plačujete z davki, vzdržujete zbor-

nico. Z Vašim denarjem se renovira zbornična palača, z Vašim denarjem se gradi stanovanjska hiša, v Vaše breme se razpisujejo tajniška mesta — tudi Vaša je — zato jo pa branite, da ne postane domena komisarjev in bojno polje političnih strank.

Volilcem v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.

Volilni odbor je razpisal volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, ki se bodo vršile dne 30. oktobra t. l. Od 25. septembra do 8. oktobra so razgrnjeni volilni imeniki v pisarni zbornice in v vseh občinskih uradih. Vpogleda jih lahko vsakdo med uradnimi urami.

Vse obrtništvo, zadrugne načelnike in zaupnike organizacij opozarjamo, **da se prepričajo, če so vpisani v volilni imenik. Zlasti naj pazijo zaupniki, da so vsi obrtniki, ki imajo svoja obratovališča v občini, v imeniku.**

Če kdo ni vpisan, naj se ga **takoj reklamira.** Reklamacije more vlagati vsakdo, ki je vpisan v imeniku. **Reklamaciji je treba priložiti obrtni list in potrdilo davčnega urada, iz katerega je razvidno, koliko plačuje pridobnine.** Reklamacij brez teh dokazil volilni odbor ne rešuje.

Če je pa kdo vpisan v volilni imenik, **ki nima volilne pravice, ker je obrt opustil, ali je umrl, naj se ga takoj izreklamira.** Takim reklamacijam je treba priložiti potrdilo sreskega poglavarstva, da je obrt opustil, odnosno potrdilo župnega urada, če je umrl.

Potrdila davčnih uradov, sreskih poglavarstev, župnih uradov, sodišč itd., ki se rabijo kot dokazi k reklamacijam, so v zmislu člena 15. volilne uredbe **kolka proste.**

Vsa pojasnila glede reklamacij daje Vrhovni obrtniški svet v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, kjer se dobé tudi formularji za reklamacije.

Vrtnarska razstava v Ljubljani.

Največje zanimanje na letošnji jesenski prireditvi Ljubljanskega veleseljma, ki se je vršila od 17. do 26. septembra, je vzbujala vrtnarska razstava. Ljubljanski vrtnarji so s to razstavo pokazali, da prav umejo svoj obrt in da gre upravičeno glas o lepoti in okusnosti aranžmaja po vsej Sloveniji.

Letos prvič pa so se posamezni razstavni oddelki tudi ocenili. Dne 17. septembra se je sestala ocenjevalna komisija, katere predsednik je bil nadzornik mestnih nasadov g. Heinitz, člani pa gospe Lenarčičeva, Šarabonova, vrtnar g. Wilhelm iz Zagreba in ravnatelj veleseljma gosp. Dular.

Tvrdk i Pavel Šimene je bila soglasno podeljena **zlata kolajna**, zlasti za izredno izvedeno zamisel štirih letnih časov.

Tvrdk i Korsika je bila za celotno opremo, zlasti pa za ženitovansko mizo podeljena **zlata kolajna**, za kakteje pa še posebej **srebrna**.

Tvrdk a Herzmansky je po okusu in po vezavi na višku in ji je bila soglasno prisojena **zlata kolajna**.

Tvrdk a Ivan Šimene ima veliko zmisla za vrtnarsko umetnost, pokazala je obilo materijala in ji je bila soglasno prisojena **srebrna kolajna**.

Tvrdba **Ferant** se je izkazala s sadnim drevjem, ki je vse hvale vredno. Sestava rastlinske dekoracije, zlasti begonij, je krasna, zato je prejela **zlatu kolajno**.

Tvrdba **Baje** ni konkurirala, a bi zbog njenega krasnega aranžmaja dosegla gotovo popolno **zlatu kolajno**.

Vsem odlikovancem tudi mi k visokemu odlikovanju najiskreneje čestitamo z željo, da nas i v bodoče presenetijo s sadovi njih delavnosti in znanja.

Raba električne sile v obrtu.

(Nadaljevanje.)

Pređvsem najvažnejše in na kar je opozarjati obrtnika, je pogon s pasom. V tem oziru se največ in najčesče greši. Pas naj bo enakomerno močan, ne predebel, najboljši so iz goveje hrbtenine; najbolj mirni tek se doseže z lepljenimi pasovi. Pri nizkih obratih so dopustni vezni vijaki in kragulji, ki naj se pa pri lesenih in kolesih iz papirja ne uporabljajo. Pasovi, čez 10 cm široki, naj se nadevajo na kolesa potom nategačev. Pas naj kolo dobro obkroži. Čim manjše je kolo, tem tanjši bodi pas: $\frac{1}{50}$ premera gonilnega kolesa in $\frac{1}{100}$ gnanega kolesa naj debelina ne presega. Mala hitrost slabo vpliva na pogon s pasom.

V praksi se je pokazalo, da morejo pasovi s hitrostjo 50 m na sekundo brezhibno prenašati. S hitrostjo se zmanjšajo stroški za transmisijo, kolesa in pasove; tudi ležaji (ležišča) pri večji hitrosti manj trpe. Hitrosti od 20 do 40 m na sekundo so popolnoma prikladne.

Hitrost teka se izračuna po formuli: $V = \frac{n \cdot D}{19 \cdot 1}$, če pomeni n okretaje gonilnega kolesa na minuto in D njegov premer.

To velja, ako se pas nič ne podrša po kolesu. Ali s tem je potrebno računati in je zelo različno ter zavisi od kakovosti pasu, od materiala kolesa in od razmerja prestave. Povprečno se lahko računa 2 do 3 %, za dobro utečen pas iz usnja pa zadostuje 0.80 do 1.5 %.

Na lesenih kolesih je drsanje skoro za polovico manjše. Kolo bodi lepo okroglo, ne pa, da skače kakor plesalec na odru. Prestava ne bodi preko ene šestine. Razdalja med gonilnim in gnanim kolesom je najboljša za pasove do 10 cm širine 5 m; pri širših pasovih bodi do 10 m. Vsaka razdalja, ki je manjša kakor štiri- do petkratni premer večje jermenice, je kvarna za pogon in naj se sploh ne dopušča. Ako le mogoče, naj se pogon uravna tako, da vedno spodnji del pasu vleče, zgornje del se bo potem odvisno od razdalje in napetosti ulegel 5 do 20 cm med kolesa. Jermenice z robom so škodljive pasu. Ako sta oba kolesa v isti višini, je pogon najboljši. Slab je navpični pogon, treba je pas preveč napenjati, zato trpé pas in ležaji in se potrebuje več maže.

(Nadaljevanje sledi.)

Popravek.

V zadnjem nadaljevanju članka «Raba električne sile v obrtu» se je vrnilo izpočetka nekaj tiskovnih napak. Da bo imelo nadaljevanje zmisel, ponavljamo par stavkov, ki se morajo pravilno glasiti:

«Če poznamo silo, katero rabi kak stroj, recimo domač mlin (na bivšem Štajerskem imenovan žerimlje), v konjskih silah ter gospodarski učinek našega motorja, pa hočemo znati, koliko kilowattov bi porabili v električnem pogonu, si moremo to predočiti z naslednjo enačbo: sila

$$\text{v wattih} = \frac{736 \times \text{konjske sile}}{1}$$

7

Ako rabi mlin 2 konjski sili ter ga hočemo goniti z zgornjim motorjem, si izračunimo, da potrebujemo 2692 wattov ali približno 2.7 KW. Pomniti je, da ne smemo zamenjati mehanične konjske sile z živo konjsko silo.»

Cenjene gg. čitatelje prosimo, da vzamejo to popravo v vednost.

Obrtniška „Samopomoč“ Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Lansko leto je ustanovila Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani «Obrtniško samopomoč», ki se prav lepo razvija. Izplačala je do sedaj posmrtnino za 29 smrtnih primerov v skupnem znesku Din 118.655.—. Iz omenjene vsote se razvidi, kako velik socialen pomen ima Samopomoč.

Dolžnost vsakega obrtnika in obrtnice je, da pristopi k Samopomoči. Vpisnina in letnina je tako minimalna, da jo zmore z lahkoto vsak obrtnik. Prispevek za smrtni primer znaša 5 Din za vsakega člana. Vpisnina znaša do 45. leta starosti 35 Din, od 45. leta dalje pa 50 Din. Letnino pa določi občni zbor Samopomoči, ki se vrši vsako leto.

Članstvo pa prosimo, naj med svojimi znanci agitira za pristop k Samopomoči. Cilj Samopomoči bo dosežen šele tedaj, ko bodo pristopili vsi obrtniki k Samopomoči.

Članstvo, ki je zaostalo s plačili za smrtne primere, prosimo, da nemudoma poravnava svoje obveznosti, ker ima z opomini načelstvo samo nepotrebne stroške.

Obrtniška „Samopomoč“ Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru.

Od obstoja je imela obrtniška «Samopomoč» v Mariboru osem smrtnih primerov, katerim se je izplačala skupna vsota 17.460 Din, torej več kakor je bilo za to določenih sredstev. Posmrtnino še dolguje 100 članov po 30 Din, to je skupaj 3000 Din.

Zaradi tega je vodstvo poslalo položnice za pet smrtnih primerov skupaj in pa za ostanek vsem tistim, ki še do danes niso izvršili svoje obveznosti. V zadnjem času se je poštnina zelo povišala in trpimo škodo zbog mnogoštevilnih urgenc, ki se ponavljajo po krivdi tistih, ki se ne zavedajo svojih dolžnosti in ne plačujejo prispevkov, za katere so se zavezali s pristopno izjavo. Opozarjamo, da je vplačevanje poštnine tudi obvezno. To je bilo sklenjeno na občnem zboru obrtniške «Samopomoči», da se vračuna za poštnino pri vsakem smrtnem primeru še po 1 Din, tako da mora sedaj plačati pri teh petih odplačilih naprej vsak še po 5 Din. Vodstvo vljudno prosi, da članstvo obrtniške «Samopomoči» vpošteva ta sklep ter pošlje takoj po priloženi noložnici zahtevano petkratno podpornino z navedeno poštnino za člana 5 Din, torej skupaj 30 Din. Oni pa, ki še dolgujejo zadnjo posmrtnino 30 Din, morajo s sedanjo vred plačati 60 Din.

Vodstvo «Samopomoči» opozarja svoje člane, posebno pa zamudnike, da vpošljejo zaostale obroke z

obratno pošto, ker bi v nasprotnem primeru bili prisiljeni izterjati dolžne vsote upravnim potom.

Sicer pa že čast obrtnika zahteva, da poravna prevzete dolžnosti napram svojemu tovarišu.

Le v edinosti je moč!

Iz organizacij.

Obrtniški sestanek na Jesenicah. Dne 15. septembra t. l. se je vršil na Jesenicah lepo obiskan obrtniški sestanek, ki ga je sklicalo agilno obrtno društvo. Vršil se je v prostorih tov. Rabiča. Sestanek je otvoril društveni predsednik g. Marijan Segolin, na to je g. Ivan Gogala obširno poročal o obrtniškem položaju. Obžaloval je, da se sestanka ni udeležil niti en član Obrtne zveze, ki deluje pod vodstvom tamošnjega g. kaplana. Če so med nami razlike v delu in je edinole Obrtno društvo ono, ki nepristransko zastopa obrtnikove interese, potem se ni treba bati ostre kritike, ki jo izreka društvo onim, ki so pomagali iz strankarskih razlogov cepiti moč in ugled Obrtnega društva. Obrtna zveza na Jesenicah je pričela takoj po ustanovitvi z nečuvveno gonjo proti nekaterim obrtnikom. Sramota je, da na obrtni oblasti in Inspekciji dela leži nebroj ovadb proti obrtnikom, ki niso zakrivili ničesar, a so jih gotovi gospodje iz strankarske nestrpnosti ovadili. Ta madež, ki so si ga vtisnili že takoj pričetkom svojega dela, ostane neizbrisen in zavedno jeseniško obrtništvo ga ne bo pozabilo. Obrtnik, ki ima v današnji veliki krizi delo, ne bo smel delati preko delovnega časa kljub temu, da pomožno osebje primerno odškoduje. Za gospode okrog Obrtne zveze pa seveda to ne velja. — Jeseniško obrtništvo se mora organizirati v obrtnem društvu, ki vedno stremi za izboljšanjem obrtniškega položaja. Za nami stoji organizirana moč zveze, kateri načeluje sedaj mož, ki je kos velikim nalogam, ki čakajo naše organizacije. — G. Gogala je poročal nato še o pogajanjih Vrhovnega obrtniškega sveta z Jugoslovansko obrtno zvezo zaradi enotnega nastopa pri bodočih zborniških volitvah in pozival zborovalce, da vsak pripomore do še lepšega uspeha kandidatni listi stanovskih obrtniških organizacij. Nečuvveno postopanje Obrtne zveze moramo paralizirati s tem, da bomo enodušno glasovali za listo stanovskih organizacij. — Sestanek je jako lepo uspel in društvo je zopet pokazalo, da je kos borbi s strankarsko Obrtno zvezo.

Občni zbor rokodelskih in sorodnih obrtov v Železnikih se bo vršil v nedeljo dne 9. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih osnovne šole v Železnikih s sledečim dnevnim redom: 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. — 2.) Poročilo načelstva, predložitev računskega zaključka za leto 1926. in poročilo računskih preglednikov. — 3.) Sklepanje o proračunu za leto 1927. in 1928. — 4.) Sklepanje o zadružni dokladi. — 5.) Volitev delegatov za zvezni občni zbor. — 6.) Slučajnosti. — Vsi člani naj se občnega zbora točno in zanesljivo udeležijo. — Načelstvo.

Zborovanje Skupne obrtne zadruga v Mariboru. Dne 29. avgusta t. l. se je vršilo v restavraciji «Vetrinjski dvor» ob zelo lepi udeležbi zadružno zborovanje Skupne obrtne zadruga v Mariboru. Iz poročila načelnika g. Ivana Pelikana je razvidno prav marljivo zasledovanje zadružnih ciljev v preteklem letu. Poročilo se je vzelo z odobravanjem na znanje. Blagajniško poročilo, ki se je predložilo zadružnim članom, se je vzelo na znanje in se je odboru podelil absolutorij. — Pri volitvah odbora so bili izvoljeni gg.: Miho Vahtar za predsednika, Pavel Nedogg za načelnikovega namestnika, Ivan Kravos, Franc Fras, Lovrenc Širec, Julij Fischbach, Franc Greif, Franc

Wallner za odbornike; Karel Koračin in Pavel Ledinek za namestnika; Henrik Egger, Ernst Bubak za pregledovalca računov; Franc Wallner za predsednika preizkuševalne komisije; Ivan Kravos za predsednikovega namestnika preizkuševalne komisije; Miho Vahtar in Ivan Kravos za delegata Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru. Tov. Miho Vahtar, novoizvoljeni predsednik Skupne obrtne zadruga, je poročal o obrtniškem sestanku v Rogaški Slatini, na katerem je zastopal obrtništvo mariborske oblasti. Navzoči obrtniki iz obeh oblasti, mariborske in ljubljanske, so bili enodušni v tem, da je bil razpust lansko leto izvoljene zbornice krivičen. Kljub protestom pa je izdal minister za trgovino, obrt in industrijo novo volilno uredbo, s katero se je jasno dokazalo, da so zahteve gospodarskih krogov brez vsake moči pri merodajnih faktorjih. Z novo uredbo se pooblašča minister za trgovino in industrijo, da izda novo volilno uredbo na podlagi proporcionalnega volilnega sistema. Po novi volilni uredbi imajo volilno pravico tudi člani upravnih odborov raznih konzumov in zadrug, ki ne plačujejo nikakega davka. Kako pridejo do volilne pravice ravnatelji, upravniki, člani upravnih odborov delniških družb itd.! Zbornico smatramo za zastopnico gospodarskih stanov in ne zdi se nam prav, da se uvrščajo med volilce osebe, ki niso samostojni podjetniki in ne plačujejo za zbornico nikakih prispevkov. Ne odrekamo volilne pravice podjetjem, družbam, hranilnicam, toda te naj bodo zastopane po enem članu, ne pa po celih upravnih odborih. Ker je zbornica naš najvišji gospodarski forum v Sloveniji, je opozarjal navzoče na bodoče zborniške volitve, pri katerih naj obrtniki pošljejo, oziroma izvolijo v Zbornico obrtniške zastopnike, ki bodo res zastopali njih interese. Na podlagi protesta v Rogaški Slatini zaradi krivičnega razpusta lansko leto izvoljene zbornice in proti novi volilni uredbi, ki je političen akt, povabi navzoče, da sprejmejo proteste sestanka v Rogaški Slatini. Protest je bil enodušno odobren. — Tov. Ivan Pelikan, dosedanji predsednik Skupne obrtne zadruga v Mariboru, je odstopil kot predsednik te zadruga, ker bo prevzel druge funkcije v organizaciji. G. Pelikanu, ki je neumorno in z neupogljivo voljo deloval v prid obrtniškega stanu, so izrekli tovariši te zadruga svojo zahvalo, obenem pa so mu predali diplomo, kot znak priznanja članov Skupne obrtne zadruga. Tov. Pelikan se je zahvalil najiskreneje za izkazano pozornost in obljubil, da ostane med njimi in da bo delal z obrtništvom, dokler mu bodo njegove fizične moči dopuščale. Pri raznoterostih so se razpravljale nekatere zadružne zadeve, nakar je načelnik zaključil občni zbor.

Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Mariboru je na svojem rednem letnem občnem zboru, ki se je vršil 27. julija t. l. izvolila sledeči odbor: načelnik g. Andrej Oset, gostilničar v Mariboru; podnačelnik g. Henrik Senekovič; blagajnik g. Franc Verzel; odborniki gg. Josip Šerec, kavarnar, Franc Zemljčič, hotelir, Ivan Höningmann, gostilničar, Ivan Kos, gostilničar, Alojzij Ivančič, kavarnar; namestniki gg. Rado Starman, gostilničar, Alojzij Strehar, kavarnar, Frančiška Ingolič, gostilničarka; pregledovalca računov gg. Andrej Filipič, gostilničar, in Josip Cizel, kavarnar. — Na občnem zboru je napravilo zadružno članstvo jako važne sklepe in je med drugim naslovalo na vse politične stranke v Mariboru spomenico, v kateri opisuje težaven položaj, v katerem se nahaja gostilničarstvo. Opozarja na povišanje doklade na vino pred dvema letoma, na letošnjo uvedbo posebne doklade na vino in na izredno visoke takse za koncerte in plesne prireditve. Glavno krivdo vidi članstvo v tem, da gostilničarska stroka ni zastopana v občinskem svetu. Zato predlaga članstvo

strankam, da pri bodočih občinskih volitvah kandidirajo na svojih listah tudi dva zastopnika gostilničarstva. Zadruga je nadalje z dopisom z dne 9. septembra prosila občinski svet, da odpiše občinska doklada 10 % vinske zaloge, to je od vsakih 100 litrov zaloge 10 litrov. Vina se pri počasnem točenju veliko osuši, ostane pa v vsakem sodu na dnu tudi znatna količina povsem nerabnega za točenje. — Zadnja leta se je otvorilo v Mariboru 65 novih vinotočev, branjevcev in trgovcev z vinom za točenje stoječim gostom, ki prodajajo z daleko nižjo režijo zlasti dalmatinska vina. Posledice tega so se pokazale v tem, da je samo v enem letu v Mariboru opustilo, oziroma izmenjalo svoje obrate 39 gostilničarjev, dočim so se «Dalmatinci» in trgovski točilec neverjetno pomnožili. — Zadruga je izdala tudi letak z napisom «Krščen v dalmatinski refoško» pred sodiščem, v katerem opisuje, kako fabricirajo «Dalmatinci» vino. — Že iz zgoraj omenjenih akcij, ki jih je podvzela zadruga v prid svojim članom, je razvidno, da zadruga deluje ter da si resno prizadeva, pomagati gostilničarstvu v Mariboru.

Razno.

Uprava «Obrtnega Vestnika» je poslala vsem naročnikom, ki še niso poravnali naročnine za letošnje leto, poštne položnice in naproša vse, ki naročnine še niso nakazali, da to čimprej storé. — Uprava.

Jubilejni fond Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. V 18. številki «Obrtnega Vestnika» smo izkazali za zvezni fond došle prispevke v znesku 5230 Din. Nadalje so poslali prispevke: Bončar Matija, gostilničar v Ljubljani, 50 Din; Majcen Ciril, restavratorec, Zidani most, 50 Din. Skupni prispevki znašajo 5330 Din. Posnemajte!

Javna risarska šola se otvori letos v področju umetniške šole «Probuda» na Tehniški srednji šoli v Ljubljani v istem obsegu kot je bila nekdanj. V ta tečaj se sprejemajo pomočniki in starejši vajenci vseh strok in obrtov. Pouk bo ob nedeljah od 9. do 12. ure; pričetek pouka v nedeljo 2. oktobra t. l. Čas pouka je ugoden tudi za one, ki bi se vozili z vlakom v šolo. Vpisovanje vsako nedeljo pred početkom pouka. Vse nadaljnje informacije daje vodja umetniške šole «Probuda» profesor Anton Sever.

Tečaj za mizarstvo pod nadzorstvom strokovnega učitelja g. Josipa Tratnika v prostorih Srednje tehnične šole, se zopet otvori dne 2. oktobra t. l. Poučevalo se bo vsako nedeljo od 8. do 12. ure. Tozadevno se obveščajo vsi dosedanji obiskovalci, sprejemajo pa se tudi še novi interesi, ki naj se takoj ustno ali pismeno priglase pri gornjem uradu, Krekov trg št. 10, kjer dobe vsa podrobna obvestila.

II. tečaj za elektroinstalaterje v Ljubljani priredi Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani v sporazumu s Strokovno zadrugo koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani. Tečaj je brezplačen ter se prične dne 17. oktobra t. l. Predaval bo kot lani g. inž. A. Ditrich, in sicer v večernih urah v prostorih Tehniške srednje šole v Ljubljani. Prijave je nasloviti na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani do 10. oktobra.

Železniki. Dne 21. septembra t. l. je umrl naš tovariš Matija Žumer, kovaški mojster in hišni posestnik v Železnikih. Bil je ustanovitelj in prvi načelnik Kolektivne obrtne zadruge v Železnikih in vnet pospeševatelj napredka v vseh strokah obrtništva. Že kot mlad pomočnik je prišel v svojem poklicu v razne kraje in dobil pri tem izkušnje in usposobljenost za poznejše delovanje. Uvidel je že takrat veliko važnost obrtnih zadrug. Ko je postal

samosvojen mojster v Železnikih, je takoj spoznal, da bi bilo za obrtnike dobro in primerno, ako bi se za ta okoliš ustanovila kolektivna obrtna zadruga, ker je za posamezne strokovne zadruge okoliš premajhen. Prišel je delovati in dognal zadevo tako daleč, da so bila pravila odobrena. Vsled malomarnosti in zaprek med samimi stanovskimi tovariši pa zadruga ni mogla delovati. Žumer pa ni obupal temveč je vztrajal, da so se časi in razmere izpremenile in s tem dosegel, da se je zadruga zopet oživela. Kot načelnik zadruge se je posebno zanimal za ustanovitev obrtno-nadaljevalne šole. Uspelo mu je, da so se začeli merodajni krogi za to zavzemati in imajo sedaj vajenci vsaj zasilen šolski pouk. Za večjo strokovno izobrazbo v čevljarstvu je dosegel, da se je priredil po Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani pri krojevalni tečaj, kar je veliko pripomoglo do izboljšanja v čevljarstvu obrti. Trdil se je tudi, da bi se ustanovila v Železnikih elektrarna v obrtne svrhe, kar bi bilo velikega pomena za vse obrtništvo tega kraja. Zanimal se je vedno za vsak napredek v svoji, kakor tudi v drugih obrtnih strokah. Pri njem je našel vsakdo modrega sveta in navodil v potrebi. Kot varčen in marljiv gospodar si je opomogel do precejšnjega blagostanja, da mu ni bilo treba biti za časa bolezni in onemoglosti, ki je trajala nad pol-drugo leto, v stiskah. Svoje otroke sta s pridno in razumno ženo vzorno vzgojila, da so vsi preskrbljeni in izšolani, tako je sin Srečko izučen tiskarstva, Lojze in Matija sta inženjerja in najmlajši Niko, ki je izučen kovaštva, je tudi absolvirala srednjo tehnično šolo in bo sledil očetu v obrti in gospodarstvu. Tudi obe hčerki sta izobraženi, da se lahko sami vzdržujeta. — Da je bil od vseh spoštovan, je pričel njegov pogreb, katerega se je udeležilo korporativno gasilno društvo in so gasilci nosili krsto, Obrtna zadruga, ki mu je kot svojemu ustanovitelju poklonila lep venec, Katoliško prosvetno društvo z zastavo in drugi daljni in bližnji znanci in prijatelji so prišli, da mu izkažejo zadnjo čast. Ostane nam kot mož na svojem mestu vedno v hvaležnem spominu. — N. v m. p.!

Pobiranje davčne varščine. Ministrstvo za finance je z razpisom z dne 5. avgusta 1927., št. 90.348, odredilo, da se odlok z dne 16. junija 1927., št. 70.215, s katerim je bilo ukinjeno pobiranje 4%ne davčne varščine, ne nanaša na tuje podanike in na naše državljanke, ki nimajo protokolirane izvozne ali uvozne firme. Nekatere carinarnice so tolmačile pojem protokoliranja tako, da so zabtevale davčno varščino od vseh domačih podjetnikov, ki niso mogli dokazati, da je njihova firma s o d n o protokolirana. Ker je v Sloveniji dolžnost sodne protokolacije odvisna od obsega firme, odnosno od višine predpisanega davka, pri nas velik del podjetij ni sodno protokoliran, ampak samo prijavljen obrtnim oblastvom. Da se zaradi tega v Sloveniji nastale neprilike pri pobiranju davčne varščine preprečijo, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani intervenirala na merodajnih mestih potom Centralne industrijskih korporacij v Beogradu in dobila za gotovilo, da se izda v najkrajšem času pojasnilo, da se oprostitev od 4%ne davčne varščine pri uvozu in izvozu nanaša na vsa podjetja, ki so prijavljena obrtnim oblastvom, čeprav niso sodno protokolirana.

Seznam članov borznega razsodišča v Zagrebu je interesantom na vpogled tudi v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Usnjarska razstava v Milanu. V Milanu se vrši od 20. do 27. oktobra t. l. IV. usnjarski teden. Razstaviti smejo tudi inozemska, v usnjarsko stroko spadajoča, industrijska podjetja.

Trgovinski stiki z Ameriko. Ameriška tvrdka Bush Terminal Sales Building, 130 West 42nd Street near Broadway, New York City, New York, U. S. A. daje vsem našim trgovcem na zahtevo informacije o mogočnostih plasiranja naših produktov na trgih Severne Amerike. Tvrdka nudi trgovcem, ki bi prišli v Ameriko po trgovskih poslih, tudi svoje prostore na razpolago, kjer dobijo interesne informacije itd., kar jim bo pri navezanju poslovnih stikov brez dvoma znatno pomagalo.

Odkazanje agentur za nakup in prodajo blaga v inozemstvu. Centralna zveza trgovskih zastopnikov in komisijonarjev za Avstrijo na Dunaju, ki ima tudi posredovalnico za agenture, odkazuje na željo trgovske zastopnike inozemskim tovarniškim in eksportnim tvrdkam, katere bi hotele biti zastopane na Dunaju, oziroma v Avstriji ter v sosednih državah, in to: v Češkoslovaški, na Poljskem, Ogrskem, v Rumuniji in na Balkanu. Ta posel vrši imenovana posredovalnica brezplačno. Pri odkazanju zastopnika bodisi za nakup ali za prodajo blaga gleda na to, da je dotičnik strokovnjak ter da je zmožen jezika. Naslov posredovalnice je: Zentralverband der Handelsvertreter und Kommissionäre Österreichs, Agenturen-Vermittlungs-Sektion, Wien I., Werdertorgasse 14.

Trgovci in prirezovanje šip. Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal glede vprašanja, da-li in v koliko so upravičeni izvrševati steklarska dela, osobito prirezovanje in vdelačanje šip, tudi trgovci, ki prodajajo šipe, odlok z dne 31. avgusta 1927., O. br. 54/1, ki se glasi: «Steklarska obrtna zadruga za Slovenijo v Celju se je s posebno vlogo pritožila, da trgovci z mešanim blagom posegajo v steklarski obrt in da povzročajo steklarskim mojstrom nepotrebno in občutno konkurenco. V svoji vlogi izvaja: Dokazano je v raznih primerih, da trgovci z mešanim blagom vrezujejo šipe v okna in okvire. Obrtna oblastva so se v večini primerov postavila na stališče, da so trgovci z mešanim blagom upravičeni to delati. Zadruga zastopa stališče, da je sicer dovoljeno, da smejo prilagoditi obliko predmetov, ki jih prodajajo, v toliko, da zadostuje potrebam kupca, prepovedano pa jim je vsako izdelovanje, razdelovanje in predelovanje predmetov, ki jih imajo v zalogi in prodaji. Po § 38. a, odstavku 2. obrtnega reda smejo sicer mero vzeti, morajo pa po tej meri zahtevane predmete dati izgotoviti strokovnim in poklicnim obrtnikom, oziroma izdelovalcem. Trговец torej ne sme vrezovati šip, še manj pa jih sme vdelačati v okna in okvire. Vrezovanje in prirezovanje šip se vrši edinole

s steklarskim orodjem, t. j. diamantom, ki ni trgovsko orodje in ga sme rabiti le steklar. Končno prosi zadruga za odločbo, ali in v koliki meri smejo trgovci vrezovati in vdelačati šipe v okna in okvire in če jih sploh smejo rezati po naročilu strank ali smejo oddajati samo šipe, ki so že od steklarn prirezane. Obenem prosi zadruga, da se steklarski obrt zaščiti proti šušmarstvu. V tem vprašanju ne moremo izdati odločbe v zmislu § 36. obrtnega reda, ker ne gre za spor, oziroma dvom o obsegu obrtnih pravic gotovega konkretnega obrta, temelječih na dotičnem obrtnem listu, temveč za vprašanje splošnega značaja, ki se tiče vseh trgovcev s steklom in steklarjev, torej za določitev, oziroma razmejitev obrtnih pravic ter dveh obrtnih skupin v splošnem. V zmislu citiranega paragrafa je dana obrtnemu oblastvu le pravica do odločbe o obsegu obrtnih pravic konkretnega obrta, ako nastane v tem oziru kak dvom, ne more pa izdati splošnih normativnih odločb o razmejitvi obrtnih pravic raznih obrtnih kategorij, ker spada rešitev tega vprašanja že v zakonodajo. Sicer pa sem mnenja in tudi Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki sem jo v tem oziru zaslišal, se je izjavila v tem zmislu, da imajo trgovci pravico, prirezovati šipe, ki jih prodajajo, tako, da odgovarja velikost želji kupca. V to jih upravičuje določilo § 38. a, odstavek 1. obrtnega reda, ki določa, da sme trgovec izvršiti na blagu one izpremembe, ki so potrebne, da se prilagodi potrebam kupca ter da se omogoči razpečavanje. Za vstavljanje šip v okna in okvire pa trgovec ni upravičen, dasi se to na deželi pogosto dogaja.»

Naša industrija pohištva in nove trgovinske pogodbe. Iz strokovnih krogov smo prejeli o tem sledeče podatke: Za naš izvoz bi bilo potrebno pripraviti pota v Levanto, ki je že pred vojno bila naš dober odjemalec in bi se tja naš izvoz lahko zelo razvil. Sedaj smo ravno v pogajanjih z Madžarsko, v kratkem pa se prično s Češkoslovaško. Ravno ti dve državi pa imata znatno razvito industrijo pohištva, delov pohištva ter prešanega furnirja (okles — Sperrholz). Razine inozemske (v prvi vrsti madžarske) tvrdke imajo v Jugoslaviji trgovske filijale ali tudi podružnice delavnic in se zavzemajo za posebne ugodnosti za svoje polprodekte. Zato upravičeno zahteva naša industrija, da se dosedanje carinske postavke nikakor ne znižajo.

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Milko Krapež.
Odgovorni urednik Ignacij Kaiser.
Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

Velika izbira. Kožuhovine Velika izbira.

SEMKO PETER, Ljubljana

Nizke cene!

Turjaški trg 1.

Nizke cene!

Krznar in izdelovatelj čepic.

Barvanje in strojenje krzna.

Nakup kož vsakovrstne divjačine po najvišjih cenah.

Priznana solidne cene!

Priznana solidne cene!

Vedno zadnje novosti

damskih klobukov

priporoča modni salon

IDA ŠKOF-WANEK naslednici

LJUBLJANA, Pod Trančo št. 2.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Preoblikovanje in popravila se točno in ceno izvršujejo.

Skrbno izdelovanje

..

Preobleke

..

Najnižje cene!

L. MIKUŠ

tvornica dežnikov

LJUBLJANA

Mestni trg št. 25.

Ustanovljeno leta 1839.

Največji izbor

..

Popravila

..

Najnižje cene!

Pozor!

Pozor!

Gostilna „Otok Vis“ v Ljubljani,

Židovska steza št. 4

toči najboljša dalmatinska, štajerska in dolenska vina, potem likerje, sadne soke, pivo itd. Prvovrstna domača ni primorska kuhinja. Vsi prostori, ki so nanovo preurejeni, so zelo prikladni tudi za društvene in družabne sestanke.

Za obilen obisk se priporoča

FRAN BENČIČ.

Furniture, urarsko in zlatarsko orodje,**budilke in zidne ure na veliko**

nudi

VLADIMIR BEHRMANN

preje I. BEHRMANN I SIN, oddelek furnitur.

ZAGREB, Duga ulica 16.

Utemeljeno 1894.

Telefon 14-69.

Prodaja samo urarjem in zlatarjem.

Slovensko dopisovanje.

FRAN RAVNIKAR Stavbno in umetno tesarstvo, stavbno
mizarstvo, lesna industrija, parna žaga

Ljubljana, Linhartova ulica 25.

Račun poštne hranilnice št. 11.428

Telefon št. 2.415.

Prevzema po danih kakor tudi po lastnih načrtih v različnih stavbnih slogih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil, gospodarskih in industrijskih stavb, stolpnih streh, kupol, cerkvenih ostrešij, balkonov, vrtnih utic, verand in raznih vrtnih arhitektoničnih del. Izvrševanje stopnic, dekorativnih stropov, dekorativnih stenskih opažev, vrat, oken itd. Izdelovanje in polaganje ladijskega poda. Za razne industrijske stavbe, dvorane, razstavne zgradbe itd. Opozarjam na moj najnovejši sistem „Raffl“, jugoslov. patent št. 4.755 za proste razpetine od 8 do 40 m.

Parna in električna gonilna sila.

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)

v Ljubljani

Stanje vložnega denarja preko 220 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Zlasti plačuje za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še MESTO LJUBLJANA z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladoletnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prilhanke največ v naši hranilnici, ker je denar popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in imenice.

Kreditno društvo**Mestne hranilnice ljubljanske**

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

**Kreditni zavod
za trgovino in industrijo**

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloplju).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

**Obrtna banka
v Ljubljani**

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantnejše. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje.